

LUTHERSK KIRKETIDENDE

MENIGHETSRAKULLETTETS

INNHold

Nye sokneråd / En sluttreplikk /
Lærenemnda, Kirkerådet og homofili /
Biskoppelig forordning!?! / Fra bokfronten
/ Fra bispedømmerådene og Kirke-
departementet

SØNDAGSTEKSTEN

1. søndag i advent – Sjur Isaksen
2. søndag i advent – Ernst-Modest Herdieckerhoff

Det skortar noko på forståinga
av kva ein kyrkjelyd er

Nye sokneråd

Dei nye sokneråda tek om nokre veker over stafettpinnen og går i gang med arbeidet sitt. Mange stader sleit ein også denne gongen veldig med å få sett saman ei valliste, og svært mange råd er valde av eit nokså tynt utval av dei røysteføre. Sjølv om valprosenten somme

stader kom opp mot 10 prosent, låg han i dei fleste kyrkjelydane på berre tredjeparten, for også denne gongen kom det kyrkjelege valet heilt i skuggen av stortingsvalet. Vi har ei folkekyrkje her til lands, men det er berre å innsjå at for det jamne kyrkjemedlem er det heilt uinter-

essant å vere med å avgjere kven som skal ha ansvar på grunnplanet i denne kyrkja. Dette kan vere urovekkjande nok, men verst for kyrkja er det at så få kan tenkje seg å ha dette ansvaret. For uansett kva for kyrkjeordning vi endar opp med, er det avgjerande for kyrkja si framtid at mange nok vil vere med å dra lasset.

At mange vegrar seg for å ta ansvar, har sjølv-sagt ulike årsaker. Det kan synast som det generelt sett er vanskeleg for dei fleste å forplikte seg til langvarig innsats i vår tid. Mellom kjernetroppene er det dessutan mange som vel å investere krefter i anna kyrkjebyggjande arbeid enn å sitje i soknerådet. Det må vi naturlegvis sjå stort på. Men det er vanskeleg å fri seg frå ei kjensle av at det også skortar noko på forståinga av kva ein kyrkjelyd er, og kva det faktisk inneber å ta slikt ansvar. Dette er eit sterkt varsku til oss forkyntarar. Medvit om kyrkja er noko som veks fram under preikestolen, når Guds ord om kva kyrkjelyden er og kva oppgåve han har i verda vert formidla. All teneste i kyrkjelyden har sin basis og sitt utspring i den gudstenestefeirande fellesskapen. Det vi har å formidle til andre er det vi sjølve har motteke, og frimodet til å tene hentar vi i møtet med kyrkja sin herre, når han samlar sitt folk og sender det ut til teneste i verda. Sjølv om eit sokneråd må handtere mange trivielle saker, er det med eit grunnleggjande åndeleg og teologisk grunngeve mandat.

Heldigvis er den tida for lengst forbi då presten mange stader var den sjølvskrevne leiaren i soknerådet. Prestens oppgåve i rådet

Det er eit klart og sterkt behov for at presten tek sitt åndelege og strategiske leiarskap på alvor

er ifylgje tenesteordninga å bidra til å samordne prestetenesta og verksemda til soknerådet. Dette må ikkje oppfattast slik at når den naudsynte informasjonen er utveksla og koordinering av avtalar er unnagjort, dreg presten seg attende og tenkjer at oppdraget er utført. Sjølv om kyrkjelyden har sin daglege leiar, er det eit klart og sterkt behov for at presten tek sitt åndelege og strategiske leiarskap på alvor. Utanom gudstenesta og forkyninga er det ikkje minst soknerådet som er den opplagte arena for å utøve dette leiarskapet.

Framveksten av stadig nye kyrkjelydsliknande fellesskap ved sida av og utanom den etablerte kyrkjelyden vitnar om eit ekklesiologisk underskot, det same underskotet som viser seg i manglande forståing og motivasjon for å ta på seg leiaransvar i form av verv i soknerådet. Når dei nye sokneråda no skal kursast og få hjelp til å finne gode arbeidsformer, er det viktig å ikkje undervurdere den teologiske og ideologiske sida av verksemda. I dette umåteleg viktige arbeidsfellesskapet er det så viktig at kvart einskilt medlem vert utrusta til å utføre si teneste, "så Kristi lekam kan byggjast opp, til vi alle når fram til einskap i trua på Guds Son og i kjensskap til han, og vi vert den mogne mann, som har nått sin fulle vokster og fått heile Kristi fullnad" (Ef 4,12f).

JAN OTTO MYRSETH
jan.otto.myrseth@tele2.no

En sluttreplikk

AV OVE KR. SUNDBERG

I et innlegg i Luthersk Kirketidende nr. 16 hevder Ola Tjørhom å ha registrert "et intenst, høylydt og ensidig negativt engasjement" fra min side i anledning hans Valen-bok. "Det begynte med et inserat i Vårt Land", skriver han, selv om han utmerket godt vet at det dreide seg om en anmeldelse jeg var bedt om å skrive. Kulturredaktøren i Vårt Land har til alt overmål forklart ham at han ba meg skrive den for å sikre boken en kompetent vurdering. Anmeldelsen var for øvrig ganske mild.

Derneft har jeg svart på et ubehersket angrep her i bladet. Det er alt! Men det er altså hva Tjørhom får seg til å kalle "mange utfall" og "endeløs og slitsom haiking", samtidig som han anbefaler besinnelse.

I Tjørhoms opphissede mail til kulturredaksjonen i Vårt Land (forlangt videresendt meg) fosser skjellsordene frem i vill uorden. Innledningsvis er det viktig for ham å fremheve at han ikke aner hvem jeg er eller hva jeg er professor i. Ikke noe viktig poeng i seg selv, men det er kanskje symptomatisk at begge påstandene er usanne. Sannhet og redelighet er størrelser Tjørhom synes å ha et svært problematisk forhold til.

Etter Tjørhoms siste utspill må jeg si at jeg ser liten mening i fortsatt voksenopplæring av personer med en slik læringsvegving som den Tjørhom legger for dagen.

Redaksjonen betrakter nå dette ordskiftet som avsluttet.

Nyhet fra Luther Forlag

Philip Yancey

RYKTER OM EN ANNEN VERDEN

Kr 228,-

Er den synlige verden alt som er?

Hva med ryktene som går om at det finnes en usynlig verden?

Hva med skjønnheten som betar, friheten som kaller, hensikten som utfordrer? Er dette alt, eller er det spor som leder oss videre? I tilfelle, hvor hen?

I *Rykter om en annen verden* inviterer Philip Yancey oss til å slå følge med ham inn i grenselandet mellom tro og tvil.

82-531-4479-2

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Lærenemnda, Kirkerådet og homofili

AV TORE KOPPERUD

Det har allerede gått et drøyt halvår siden Halvor Nordhaug (HN) hadde en leder i dette blad (nr.8/2005) under overskriften "Mens vi venter på Lærenemnda"(LN).

Vi venter fortsatt, og av media ellers ser det ut til at vi kan måtte vente året ut. Men noe har kanskje fått vente for lenge allerede, og da tenker jeg på en reaksjon til en passasje i den nevnte leder, som ikke bare på kort sikt blir for summarisk, men på lengre sikt kan etterlate et inntrykk som ikke svarer til realitetene.

HN skriver at "det forrige Kirkerådet nektet for snaut fem år siden dessverre å overlate saken (les: homofilt samliv) i all sin bredde til behandling i Lærenemnda." Det er rett nok, men ikke fullt ut rettferdig mot Kirkerådet (KR. I det følgende brukes forkortelser i noen grad).

Kirkerådet september 2000

En ting er at KR langt på vei var delt på midten i denne saken. Av protokollen fremgår det at stemmetallene var 9 mot 6 i KR-sak 46/00: "Lærenemndbehandling av spørsmålet om homofilt samliv." Flertallsbegrunnelsen ble gitt i to korte punkter:

"Kirkerådet mener at de læremessige implikasjoner knyttet til spørsmålet homofilt samliv vil bli ivaretatt av Bispemøtets samlivsetiske utredning".

Og: "Videre ønsker Kirkerådet at arbeidet med å avklare de ulike organers myndighet i forhold til hverandre er sluttført før denne saken eventuelt reises for Lærenemnda."

På denne bakgrunn ble følgende konklusjon trukket av flertallet i KR: "Kirkerådet fremmer på denne bakgrunn ikke saken for Kirkemøtet

2000."

Selv var jeg KR's saksordfører i denne sak, men hørte til mindretallet som sterkt støttet Nidaros bispedømmeråd sin anmodning om å få saken raskt fram for Kirkemøtet (KM), som eventuelt kunne be om å få saken utredet "i all sin bredde", for å bruke HN's ord.

Den begrunnelse som HN tillegger KR i sin leder, at spørsmålet allerede var "løst" av KM i og med vedtaket av 1997, er verken flertallets eller mindretallets. Alle var enige om at saken ikke var drøftet i all sin bredde. Uenigheten gikk på veivalget i den foreliggende situasjon.

"Bispemøtets samlivsetiske utredning", som flertallet viser til, ble det arbeidet med i noen tid, men det er ukjent hva det ble til med denne. Og saken "Myndighetsrelasjoner i Den norske kirke", som flertallets uttalelse også peker frem mot, ble ferdigbehandlet på KM 2001. (Sak 8/01 - et særlig interessant vedtak, som plassen ikke tillater å gå nærmere inn på her.)

Det som så langt er anført, er likevel ikke det eneste som kan sies om Lærenemnda, Kirkerådet og homofili.

Kirkerådet februar 2002

På sitt første møte etter KM 2001 kom, under "Kirkesituasjonen" (KR-sak 15/02), saken opp igjen. Protokollen fra møtet viser at det ble fattet to vedtak. Det er det siste som har særlig interesse her, og ikke minst på bakgrunn av HN's anførsel. I det følgende gjengis det meste av dette vedtaket:

"Det er fortsatt Kirkerådets klare oppfatning at det er nødvendig med en nærmere læremessig avklaring av homofilisaken i Den

norske kirke." Det vises til Lærenemnda som i uttalelsen til den såkalte "Tunsbergsaken" (2000) bl.a. sier: "Tatt i betraktning at homofilispermålet er et vanskelig og komplisert lærespørsmål, er det ikke hittil behandlet på en fyllestgjørende måte i de kirkelige organer". Og videre, med både henvisning og tilslutning til LN: "Homofilispermålet kan ikke sies å ha funnet sin avklaring med det arbeidet som hittil har skjedd i kirken med denne saken".

Dette gjelder flere forhold, men særlig vil Kirkerådet peke på at både flertall og mindretall i Bispemøtet påberoper seg Skriften som autoritet når det gjelder å begrunne sitt standpunkt.

Hertil kommer at Bispemøtet er delt i et så fundamentalt spørsmål som hvorvidt avvisning av homofil samliv er en krenkelse av menneskeverdet (jfr.BM-sak 12/99).

Kirkerådet er kjent med den samlivsetiske drøfting som Bispemøtet 1999 tok initiativ til,

og er klar over at Bispemøtet sikter mot å konkludere drøftingene på et møte våren 2002. Kirkerådet vil i denne forbindelse - på den foran anførte bakgrunn - be Bispemøtet om selv å reise homofilisaken for Den norske kirkes lærenemnd, for å sikre en så grundig behandling av saken som mulig."

Så langt KR's vedtak fra februar 2002, som ble enstemmig vedtatt.

Et halvt år etter vedtok Lærenemnda, på bakgrunn av innspill fra Møre biskop, å behandle spørsmålet om Skriftforståelse og Skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken. Hva som kommer ut av det, gjenstår altså å se.

Men før det må det kunne slås fast at Kirkerådets befatning med homofilisaken med tanke på Lærenemnda har vært langt mer omfattende enn lederartikkelen i Luthersk Kirketidende gir inntrykk av.

Nyhet fra Luther Forlag

Anfinn Skaaheim

DET STØRSTE ER AT VI FÅR VÆRE FRISKE FORTELLINGER OM SMÅTT OG STORT

Forfatteren er viden kjent for sine gode historier og frodige fortellerevner. I denne ganske annerledes og uhøytidelige "biografien" tar han oss med inn i situasjoner og møter med mennesker som i tillegg til å more oss, kan lære oss både dette og hint.

Vi lærer mer om livets alvor når vi ler!

Kr 178,-

82-531-4483-0

Luther Forlag

Besok oss på: www.lutherforlag.no

Biskoppelig forordning!?

AV ARNE T. WISLØFF, PROST EM

Noen ord om dåpen igjen. For et par år siden stilte jeg et spørsmål om vi som prester hadde frihet til å utelate i dåpsritualet enkelte ledd som en ikke var enig i. Dette ble dessverre stående ubesvart. Nå prøver jeg meg igjen med et par andre spørsmål

Også dette året har jeg som pensjonist vært så privilegert at jeg har fått gjøre en hel del vikartjeneste. Noe jeg setter stor pris på. Men som vikar kommer en til forskjellige kirker med forskjellige tradisjoner. Jeg har alltid prøvd å være mest mulig lojal overfor de små ulikheter. Det har vært med litt blandede følelser jeg har sett på forsøket med å plassere dåpen tidlig i gudstjenesten, men synes man nå hadde kommet frem til en god ordning med å plassere den etter gloria. Men i et prestegjeld jeg kom til fikk jeg beskjed om at biskopen hadde sagt at det nå var kommet en biskoppelig forordning som hadde sagt at dette var galt. I tilfelle dåpen skulle plasseres tidlig i gudstjenesten, ja så skulle det skje etter dagens kollekt.

Jeg er opplært i en tid der biskoppelige forordninger er lov og skal følges. Jeg måtte spørre en domprost om hvor han plasserte dåpen. Jo, etter gloria. Jeg konfronterte ham med den biskoppelige forordning, og han trodde ikke sine egne ører. Jeg har også vært tilstede ved dåp andre steder hvor det samme har skjedd.

Er det vel gjennomtenkt av våre biskoper at dåpen skal plasseres etter kollektbønnen? Som pensjonist får vi ikke del i eventuelle forordninger som måtte være kommet og har derfor ikke hatt mulighet til å se begrunnelsen for

en slik plassering. Jeg har prøvd min lojalitet i sommer med en gudstjeneste etter den biskoppelige forordning. Den ødela hele høytiden for meg, for kollektbønnen passet absolutt ikke inn som innledning til dåpen, Nei, da må den heller forbli der den hittil har hørt hjemme. Det blir en veldig baktung gudstjeneste der hvor en skal ha både dåp og nattverd, noe som nå er blitt veldig alminnelig. For meg har det vært naturlig når dåpen har vært plassert etter gloria å ha den forordnede innledning og så dele dåpssalmen slik at en synger noen vers før og noen etter, slik at en får en myk og smidig overgang til kollektbønnen.

Jeg håper at biskopenes begrunnelse kan gjengis her i bladet slik at flest mulig får se den. Men kjære biskoper: Vær så snill å gå igjennom forordningen en gang til og lytt til hverdagsprestene som kjenner dette på kroppen.

For meg er det slik at dåpen er et like stort sakrament som nattverden. Om man er enig i det, hvorfor skal vi ikke bruke messehagl ved den anledningen? Hvorfor skal ikke vi "pynte" oss maksimalt når dåpsfølget gjør det?

Når jeg stiller disse spørsmålene er det fordi jeg gjerne vil fortsette med det som jeg ble forpliktet på for 45 år siden ved min ordinasjon. Jeg synes det er så alt for mange som i dag gjør som de vil, og biskopene blir så tafatte (unnskyld!). For meg dreier det seg om respekten for min biskop. Gjennom årene har det nok vært slik at jeg ikke alltid har vært enig, men jeg har lojalt bøyet meg for dem. Jeg venter i spenning på svaret, og håper det vil komme.

FRA BOKFRONTEN

Terje Ellingsen:

Kirkelig motstand

Synnøve Hinnaland Stendal: "– under forvandlingens lov".

En analyse av stortingsdebatten om kvinnelige prester i 1930-årene. Lund 2003. 414 s. Dr.avh.

(Bibliotheca Theologiae Practicae. Nr. 70.)

Denne avhandlingen er et godt eksempel på nordisk samarbeid og fellesskap. Forfatteren er norsk teolog og skriver på norsk. Avhandlingens saksområde er også 100 % norsk, men den er lagt frem for den teologiske doktorgrad ved universitetet i Lund med professor Sven-Åke Selander som veileder, noe som den trolig har vunnet mye på. Til sist er boken blitt utgitt som bind nr. 70 i den fornemme svenske serien Bibliotheca Theologiae Practicae. Det er all grunn til å lykkesøke forfatteren med resultatet av et vel gjennomført forskningsarbeid.

Avgrensningen av materialet til tre debatter i Stortinget i løpet av årene 1934-1938 kan først synes noe snau, men det viser seg at analysen trekker inn rikelig av stoff fra forskjellige kanter, slik at spørsmålene blir allsidig belyst. En annen avgrensende eller som det heter her, strukturerende faktor i avhandlingen er begrepet likestilling. Den historiske sammenheng som debatten settes inn i, er kampen eller arbeidet for å gjennomføre full likestilling mellom kvinner og menn på alle områder. Dette skal avhandlingen handle om som hovedsak, ikke om forskjellige andre linjer og momenter som kunne melde seg. Når det gjelder den grunnleggende analysen av stortingsdebatten, blir innleggene strengt prøvet på hvordan de stiller seg til tesen: "De geistlige embetene i Den norske kirke bør åpnes for kvinner," og blir registrert med sine argumenter for eller mot.

Det kan ikke være tvil om at slike avgrensinger eller definisjoner har tjent til å gi avhand-

lingen en klarhet og fasthet som ellers kunne ha vært vanskelig å oppnå med et så utflytende materiale. Når det gjelder metode, er arbeidet holdt i et meget fast grep, med en fremgangsmåte som er sterkere preget av det nære forholdet til samfunnsvitenskapen enn til tradisjonell kirkehistorie.

Før leseren blir fortrolig med den litt stive skjematikken og ordningen i kategorier med tilhørende terminologi, virker boken ikke lettlest. Men etter hvert som en får bedre oversikt og ser at det i stor utstrekning er samme stoff som kommer igjen i forskjellige sammenhenger, blir en takknemlig for det grundige og objektive arbeidet som er utført. Det som faktisk skjer, er at alle de forskjellige innlegg i debatten blir hugd opp i stykker og bitene sortert etter hvor de hører hjemme m.h.t. kvinnesyn, kirkesyn, politisk syn, samtidsforståelse og deretter satt inn i en kontekst av politisk og sosial historie.

I et innledningskapittel blir det gitt en summarisk oversikt over utviklingen i det norske samfunnet fra midten av 1800-tallet på de forskjellige områder. Det behøver vi ikke å stanse ved her. Men vi merker oss rekken av lovbestemmelser som ble gjort med hensyn til kvinnes likestilling:

Allerede i skolelovene fra 1860 og 1869 fikk kvinner adgang til å bli lærere i barneskolen. I 1882 ble det åpnet adgang for kvinner til å ta studenteksamen og to år senere adgang til alle eksamener ved Universitetet. I 1880-årene begynte også arbeidet for kvinners stemmerett,

som i sin tid ble sett på som kvinnebevegelsens viktigste kampsak. Den førte til innskrenket kommunal stemmerett 1901, full kommunal stemmerett 1910 og alminnelig stemmerett 1913, etter at 300 000 kvinner i 1905 hadde gitt sin underskrift til støtte for unionsoppløsningen. Allerede 1911 møtte en kvinnelig vararepresentant på Stortinget for første gang, i 1924 ble en kvinne valgt til stortingsrepresentant på regulær måte.

Spørsmålet om kvinners adgang til statens embeter ble tatt opp i Stortinget første gang 1891, men vant ikke frem da. I lov om høyere skoler 1896 og lov om lærerskoler 1902 ble det åpnet adgang til å ansette kvinner. Og endelig i januar 1912 ble det vedtatt en lov om kvinners adgang til embeter i staten. Bare fire grupper av embeter ble da unntatt: 1) embeter som statsråd, 2) embeter som prest i statskirken, 3) embeter i diplomatiet og som konsul, 4) militære embeter. Et stort mindretall (det manglet bare 10 stemmer i Odelstinget) stemte da for at også presteembeter skulle være åpne. Adgang til statsrådsembeter kom imidlertid allerede i 1916.

Etter denne sterke bølgen av lovedtak til beste for kvinners likestilling kom det en stillere tid for kvinnebevegelsen i mellomkrigsårene. Det er lett å skjønne at en bestemmelse om kvinners adgang til presteembeter av mange ble sett på som den ene og siste bastion som stod igjen, og at det kunne oppstå en viss utålmodighet for å få dette gjennomført.

Fra kvinnebevegelsens side, dvs. fra et mer ideologisk eller prinsipielt synspunkt, syntes altså tiden å være moden. Samtidig var det klart for alle parter at det ikke forelå noe praktisk eller konkret behov for en slik reform. Det stod ikke klar noen ferdig utdannede kvinnelige teologer som kunne eller ønsket å søke presteembete. En gruppe på 6 kvinnelige teologiske studenter hadde derimot sendt et brev til myndighetene og bedt om at det ikke skulle gjøres noen forandring. Blant det aktive kirkefolk rundt om i menighetene var det ikke noe uttrykt ønske om kvinnelige prester. Hverken kirke departementet, biskopene eller de teologiske fakulteter hadde tatt noe initiativ i denne saken. Tilgangen på mannlige teologiske kandidater var også uvanlig god på denne tiden. Mange ferdig utdannede prester

måtte gå og vente lenge før de kom i fast stilling.

Noe av det mest fascinerende ved denne historien som Synnøve Hinnaland Stendal har kartlagt og lagt frem på en så mønstergyldig måte, er å se hvordan en bred religiøs debatt kunne gå sin gang innenfor samme arena - Norges Storting - uten å være knyttet til en konkret situasjon som skulle ordnes, en konflikt som måtte løses eller en gruppe som presset på innenfor kirkens område. Det var ikke en gang spørsmål om en liten bevilgning. Dette gav som rimelig kan være debatten et fritt og uforpliktende preg. Deltakerne kunne debattere og votere nokså fritt ut fra forskjellige synsvinkler. Utfallet ble også slik at det i grunnen ikke ble noe nederlag for noen av partene, da det hele munnet ut i et kompromiss. En kan snarere si at alle hadde vunnet på å få uttale seg og få vise hva de stod for i et allment religionspolitisk perspektiv.

Det er dette inntrykket av stortingsdebatten om kvinnelige prester og av den kirkelige situasjonen i det hele som ligger bak min overskrift *De romslige 1930-årene*. For det er virkelig et sterkt element av bredde og romslighet i dette tiåret sammenlignet med tiden både før og etter. Selv om de forskjellige fylkingene marsjerer opp mot hverandre, er det tross alt en klar tendens til å erkjenne at alle parter hører med i fellesskapet, og er nødt til å avfinne seg med hverandre. De forskjellige meninger og oppfatninger om kvinnelige prester får her mindre interesse, de utgjør nå i alle fall et lappeteppes uten særlig sammenheng eller dybde. Men det som en kan se skjer med den norske kirken og det norske samfunnet i deres samspill i denne tiden, får betydning i et langt videre perspektiv.

Arbeiderpartiet var den gruppering som særlig hadde drevet frem saken om kvinnelige prester i Stortinget. I 1920-årene hadde partiet hatt et radikalt kirke- og religionskritisk program, men etter et dårlig valg i 1930, ble kursen lagt om i mer moderat lei. Nå kunne partiet vise positiv interesse i en kirkelig sak og samtidig beholde i debatten mye av angrepene på kirken som et sted for trangsyn og undertrykkelse. Det passet også Arbeiderpartiet å få en kvinnesak å arbeide for som ikke "kostet" mye. Kvinnene - og særlig de gifte kvinner - stod ikke sterkt på arbeidsmarkedet i disse

årene med økonomisk krise og arbeidsledighet.

Innenfor de borgerlige partiene (Venstre, Høyre og Bondepartiet) var det også liberale grupperinger som tradisjonelt stod for å støtte kampen for kvinners likestilling fullt ut. Men blant disse var det nok noen som var betenkelige ved at staten skulle gripe inn med lovgivning i kirkens egne saker. Og de visste at saken kvinnelige prester ikke hadde særlig støtte blant deres velgere. Men disse ble hjulpet ved det tillegget som ble foreslått av venstrelederen Joh. L. Mowinckel om at det ikke skulle utnevnes kvinner til prester der hvor menigheten av prinsipielle grunner uttalte seg mot dette. Slik kunne mange stemme slik at de i prinsipp støttet kvinnens likestilling, men ikke ville tvinge denne reformen inn på menigheter som ikke ønsket den.

For de to representantene for Kristelig Folkeparti var også stillingen klar. De kunne begrunne sin motstand mot kvinnelige prester ut fra Paulus og Bibelen i det hele og angripe Arbeiderpartiets politikk som en moderne trussel mot kirke og bibelsk kristendom. Nils Lavik og Hans Svarstad var begge virksomme i Det vestlandske Indremisjonsforbund og kjente godt til hvordan en hadde ordnet seg med kvinners deltakelse i det frivillige kristelige arbeidet, og hva slags syn kvinner i dette miljøet hadde. Om andre kanskje ville kritisere disse lederne for å være inkonsekvente både i bibelbruken og det praktiske arbeidet, gjorde det ikke så mye. De hadde sin trygge posisjon i lekmannsbevegelsen og de kristelige organisasjonene og var nærmest uavhengige av statens lovgivning.

Endelig presenteres også Bispemøtets initiativ ved utredningen *Om en særskilt kvinnelig tjeneste i kirken*, 1938. Det var Bispemøtet selv som hadde nedsatt denne komiteen og derved, i følge Kristian Hansson, hadde handlet kirkerettslig nyskapende, "fordi det var første gang det nedsattes en offisiell kommisjon av kirken uten at Deptet hadde noe med det." I denne utredningen ble det skissert en geistlig tjeneste av kvinner etter forbilde av den oldkirkelige diakontjenesten og med støtte i et utredningsforslag i den engelske kirke. Et annet særtrakk ved dette arbeidet var at det ble skilt klart mellom prestatjenesten som et embete med sin ordinasjon og diakonien som en lek tjeneste.

Fra myndighetenes side ble det ikke tatt noe hensyn til bispemøtets innspill.

Som tidligere bemerket hadde alle fått ytre seg i debatten og hadde uten tvil lært noe av det. Før vi kommer nærmere inn på linjene fremover, vil jeg imidlertid først overlevere doktoranden noen "småplukk":

S. 129: Hans Svarstad siterer under debatten en bok "av en dr. Carrell". Denne burde ha vært identifisert og presentert som den i sin tid meget kjente Nobelpristaker i medisin, dr. Alexis Carrell, hjerte- og kar-kirurgi. Han deltok i kulturdebatten og utgav 1935 boken *Man the Unknown*, på norsk *Mennesket det ukjente*, hvor han hevdet at en måtte søke dypere kunnskap om mennesket som sjelelig og åndelig vesen. (Etter at jeg som gymnasiast hadde lest den boken, tenkte jeg alvorlig på å studere medisin.)

S. 266: Gulla Grundt burde ha vært bedre presentert. Gulla (egentl. Guri) var datter av den lærde og myndige biskop Anton Chr. Bang, biskop i Kristiania 1896-1912, og var i høy grad sin fars datter. Han var en konservativ teolog, men hadde en forholdsvis åpen innstilling til kvinnesaken, bl. a. i forbindelse med nytt vigselstrial 1901. Gulla var først lærerinne ved Kristiania folkeskoler, men ble så farens sekretær på Kristiania bispekontor (ikke Bjørgvin) 1902-1907 og har sikkert lært mye av det. Giftet seg så med politimester Christian Grundt og engasjerte seg sterkt i politikken, særlig etter at hun ble enke 1929. Fremtredende Høyrekvinne.

S. X og 195: "- under forvandlingens lov" Sitatet er sikkert hentet fra Olav T. Vegheim, men det stammer nå fra Henrik Ibsen, hvor det er et grunnmotiv i *Lille Eyolf*, - forvandlingens lov som menneskene lever under, og som er sterkere enn kjærligheten ... Kanskje burde det ha vært antydnet her om uttrykket skulle forstås i utviklingsoptimistisk mening eller i mer pessimistisk retning?

Til en avslutning er det naturlig å berøre spørsmålet om hva denne boken har lært oss om hvordan debatten om kvinnelige prester eventuelt har forandret eller påvirket Den norske kirke. Da tenker jeg på kirken som kirke i videste mening, først og fremst med hensyn til kirkens oppfatning av seg selv og av sitt budskap.

Spørsmålet er etter min mening på sin plass, så sant en vil drive kirkehistorie som teologisk disiplin. Men personlig må jeg si at jeg finner det vanskelig å formulere noe svar om forandringer som skulle være inntrådt, og i grunnen tror jeg forfatteren er av samme mening. Teologisk sett ble ingen ting forandret, tror jeg. Karakteristisk nok skjedde det ikke noe med ordinasjonen, eller med den praktiske teologi i forkynnelse og salmesang som følge av denne saken. 1930-årene var vel i denne som i flere andre sammenhenger kirkelig sett en periode med relativ ro og besinnelse mellom de spente 1920-årene som gikk foran, med teologisk strid og splittelse og de dramatiske 1940-årene som fulgte, med kirkens motstandskamp mot nazistaten.

Men vender en først blikket fremover mot krigstiden, kan en kanskje se spor av at bispekollegiet og Kristent samråd hadde lært noe av debatten i 1930-årene når det gjaldt å tale samlet og frimodig - og uavhengig av departementet - både til folket og til myndighetene. Da fant en det også riktig å be om respekt og en viss ærefrykt overfor kirkens ordinasjon og embete (sml. Kirkens Grunn).

Da så 1950-årene kom, fikk en også en interessant debatt i Stortinget i forbindelse med Lov om Den norske kirkes ordning. Her var det nok særlig Arbeiderpartiet som kunne bygge på erfaringene fra 1930-tallet om hvordan en kunne styre kirken uten å ta for mye hensyn til forslag og ønsker fra kirkelig hold, særlig om kirkelige organer som skulle ha innflytelse. Samtidig kom Frede Castbergs utredning *Statsreligion og kirkestyre*.

Og så kom 1960-årene, da kvinnelige prester ikke lenger bare var en idé, men ble en realitet, statsrettslig og kirkelig. Nå er det ikke lett å se noen linjer eller sammenhenger fra 1930-årene. De ledende aktører var Ingrid Bjerkås og

Kristian Schjelderup, men ingen av dem var jo debattanter eller resonnerende teologer, de hadde sin styrke i det personlige og karismatiske. Bispekollegiet delte seg i tre fraksjoner med forskjellige uttalelser. Teologiske professorer og andre "lærde menn" kom med sine utredninger og innlegg som gikk i alle retninger. Men hva betydde det? Det eneste argument som alle måtte bøye seg for, var at det ikke var andre søkere til det presteembetet som fru Bjerkås søkte. Dermed forelå det administrativt i grunnen ikke noe annet alternativ, som noen kunne arbeide eller votere for.

Disse årene står for meg som en tid preget av forvirring, kirkelig oppløsning og merkelige, partitaktiske "feider". Det var ikke forskjellene i kvinnesyn som gjorde inntrykk, men det opprørte meg at kirken ikke maktet å formulere sin egen embetsteologi på en forståelig måte. For meg står det slik at Den norske kirke mistet mye av sin integritet og verdighet i forbindelse med denne saken. Og når kirkens egen identitet og indre samling ble svekket, ble også kallet til tjeneste og lojalitet mer uklart og svakt. Det ble mer til at enhver mente og handlet som han selv fant for godt, og tok seg selv til rette.

Konklusjonen på dette er at jeg tror historien om debatten om kvinnelige prester i 1960-årene vil bli en vanskeligere bok å skrive enn den foreliggende, og lite oppløftende. Men før eller senere må det jo gjøres. Og kan Synnøve Hinnaland Stendal bygge på det hun nå har lært og praktisert med hensyn til et strengt metodisk grep med avgrensning, definisjoner, strukturer osv. og kanskje fortsatt ha samme kyndige veileder, er jeg ikke i tvil om at hun vil kunne levere et like godt historisk arbeid også om dette tidsrommet.

Men mye vil bli annerledes, først og fremst dette: Det dreier seg da ikke lenger om en ordnet parlamentarisk eller akademisk debatt.

SØNDAGSTEKSTEN

Sjur Isaksen og Ernst-Modest Herdieckerhoff – Optrykk fra LK nr. 19–2003

1. søndag i advent

27. november 2005

Prekentekest: Luk 4,16–22a

Salme 24; Joh Åp 5,1–5(6–10)

Famous first words

De fleste ambisiøse predikanter (og det er vi vel?) drømmer om den perfekte prekeninnledning. Ordene som på en magisk måte flytter Mesteren inn i våre liv og bygger en bro over 2000 år og 2000 kilometer. Jesus selv leverer denne ultimate innledningen i Nasarets synagoge: «I dag er dette skriftordet blitt oppfylt mens dere hørte på.» Profetens ord er endegyldig inkarnert i meg, nå skjer evangeliet. Det kjennes som et i overkant drøyt prekenideal. Likevel er det vel det vi ber om og prøver på i all vår forkynnelse, undervisning og diakoni: At evangeliet skal *skje*.

Trontaler og trontaledebatter

Disse linjer skreves rett før Stortingets åpning, med trontale og påfølgende debatt. Den årlige, norske trontalen gir alltid uttrykk for god vilje, ærlige hensikter og nøktern optimisme. Men de til enhver tid sittende mindretallsregjeringer har av gode grunner store problemer med å tegne opp de store visjoner eller tenne folkets glød. Derfor blir også den påfølgende trontaledebatt i hovedsak slappe, taktiske ordvekslinger.

Vår tekst kalles ofte for Jesu trontale eller programtale. Den påfølgende debatten ble alt annet enn slapp eller taktisk. Jesus er i hvert fall ikke særlig taktisk. Med sine provokasjoner snur han stemningen fra ros og velvilje til raseri. Debatten fører Jesus mot stupet. Men

det var for tidlig, timen var ikke kommet, og han gikk midt gjennom flokken og drog bort.

Tekst og budskap

v16. Teksten plasserer Jesus inn i den jødiske synagoges gudstjenesteliv. Synagogegudstjenesten var til forskjell fra våre høymesser en typisk legmannsgudstjeneste. I prinsippet kunne enhver jødisk mann være både skriftleser og predikant. Synagogeforstanderen organiserte det hele. Trolig var det ikke faste tekstrekker for lesningene. Det ble imidlertid vanlig i synagogene senere.

v17b-20. Derfor er det naturlig å tenke seg at Jesus selv valgte bokrullen fra profeten Jesaja. Slik teksten gjengis hos Lukas avviker den på flere punkter fra den hebraiske grunnteksten, og også fra Septuaginta. Likevel er budskapet klart: Håpsord og frelsesord for undertrykte og fattige.

– Profetens adressat var jøder i babylonsk eksil. Ved Babylons elver lengtet folket etter frihet og hjemland. Men profetiens umiddelbare oppfyllelse, hjemkomsten fra eksil, førte ikke til den messianske herlighet.

– Jesu tilhørere var jøder under romersk okkupasjon. Igjen ga profetordene messiansk gjenklang i et frustrert folk. De ventet spent på nasareeren, tømmermannsønnens utleggelse...

v21. Å lese fra Jesajaboken var ikke spesielt. Men prekenen var sensasjonell, herlig og provoserende. Vi har bare den første setningen av Jesu utleggelse. Kanskje var det ikke mer. Det sentrale ordet blir *peplerâtai*, som er perfektum av *pleroâ*: Ordet ble virkeliggjort, oppfylt, mens folket hørte på. Tradisjonell rabbinisk

tekstutlegging ville munne ut i utsagn som: «Dette må dere gjøre». Jesu utleggelse er annerledes og munner ut i: «Dette har Gud gjort! Dette skjer nå!». Framfor alt er Jesu preken en proklamasjon av seg selv som nettopp Den Salvede, Messias, Kristus. Han er den budbringer Jesajaordet taler om. Da er han også den Messias folket venter på eller er han det? Han nektet i hvert fall å la seg forme av folkets messiasbilder. Kanskje valgte han den påfølgende provokasjonen (v.23-30) for å slippe å bli fanget i den ensidige, politiske dennesidighet. Så selv om dette er en av frigjøringssteologiens kjernetekster, blir det vanskelig å lese Jesu preken som et primært sosial-etisk program. Det ble jo ikke slutt på all undertrykking, okkupasjon eller nød, verken for jøder eller for andre. Hans frigjøring går dypere, strekker seg lengre. Likevel gir teksten oss et påtrykk: Den nåde som bryter inn i verden, skal gestaltes på nytt og på nytt, i hver ny generasjon, i hvert nytt kirkeår. Vår tid er nådens tid.

v 22. Folkemengden er en omskiftelig og labil størrelse. I Nasaret møtte Jesus en nesten norsk blanding av stolthet og jantelov. Han er en av våre! Men hvem tror han egentlig at han er? Stemningsskiftet var raskt og påtagelig fra v 22 til v.28. Frigjøringsbevegelser møter alltid motstand, aller mest fra de som ikke kjenner sin egen trelldom, jmf. Joh 8,33.

Preken og gudstjeneste

1. søndag i advent har mange motiver i seg. Det er også en dag da svært mange menigheter feirer familiegudstjeneste. Det er lystening og det er kirkens nyttårsdag og det er forventningstid mot jul. Det er ikke sikkert at alle disse motivene kan kombineres i en gudstjeneste. Det er fort gjort å gape over for mye.

Her er noen stikkordsskisser:

1. -Evangeliets innbrudd i verden – nådens grunnlag
2. -Evangeliets kontinuerlige «hendelse» i verden – nådens tid
3. -Evangeliets møte med meg – nådens øyeblikk

1. -Jesus – hvem er han? Om trontalens selv-presentasjon
2. -Jesus – hva vil han? Om trontalens handlingsprogram
3. -Jesus – når kommer han? Om evangeliets tider: «den gang», «nå» og «engang».

I vår menighet skal vi presentere konfirmanter denne søndagen. Da går det an å bruke en variant av denne disposisjonen (G.Sørebø)

1. Programmet for Jesus – Luk 4,18-19
2. Programmet for kirken – Luk 24,46-49
3. -Programmet for konfirmanntida/menigheten etc.

Siden dagens tekstkjerne er et sitat fra GT, går det an å preke over de 3 forskjellige historiske sammenhenger disse frigjøringsordene høres i:

1. Frigjøring i det Babylonske eksil
2. Frigjøring under romersk okkupasjon
3. Frigjøring i menighet, i dag

Lykke til!

SJUR ISAKSEN
Sokneprest i Rælingen

2. søndag i advent

4. desember 2005

Prekentekest: Luk 12,35-40
Joel, 3,3-5; Hebr 10,35-39

1. Tårnuret og tjeneren:

Mens jeg arbeider med denne teksten må jeg tenke på sommerferien som har vært. I år var vi blant annet i Trier, Tysklands eldste by. Allerede på 300-tallet har byen vært bispesete. Den som går gjennom gatene som turist legger merke til de mange flotte, gamle kirkene. Spesielt fin er domkirken, og blikket mitt festet seg ved tårnuret med sine gyldne tall og visere. Over selve klokken står det en innskrift: «Nescitis qua hora Dominus veniet» – «Dere vet ikke i hvilken time Herren måtte

komme». Hver gang klokken slår, og en ser opp, blir en altså minnet om at Kristus kommer tilbake. Jeg begynte å fundere. Hva sier denne klokken til befolkningen?

Hva sa den i 1804 da franske tropper under Napoleon raserte store deler av området? Kan det være følgende?

Som kristne stoler vi på Herren; en gang kommer han tilbake for å gjøre slutt på urettferdighet og overgrep fra andre såkalte herrer. Lidelse og død har ikke det siste ordet, i mellomtiden skal vi som våkne tjenere hjelpe de som er rammet av overgrep.

Hva fortalte innskriften i 1943 da nasjonal-socialismen herjet på det verste? Kan det være følgende?

Som kristne stoler vi på en annen Herre enn han som lar seg kalle «der Führer». En dag kommer Kristus tilbake og krever regnskap for alle ugjerninger begått av mennesker. I mellomtiden skal vi som våkne tjenere hjelpe de undertrykte.

Hva forteller innskriften dem som i dag går i byen og er stresset av julemaset i adventstiden?

Som kristne stoler vi på Kristus. Det skal gi oss ro. Vi trenger ikke å stresse med all verdens aktivitet for å lage «julekos». Som våkne kristne forbereder vi jul ved å falle til ro og åpne våre hjerter for Ham og for alle som trenger hjelp og omsorg.

Det går an å tenke videre. Hva ville et slikt tårnur ha sagt til våre menigheter? Hva kjennetegner en våken tjener i dag?

2. Teksten:

I kap. 12 leser vi om Jesus som taler til disiplene. Et gjennomgående tema er disiplens situasjon i møte med endetiden. Han oppmuntrer dem til å bekjenne troen uten frykt til tross for forfølgelse (1–12), han advarer mot å la seg binde av rikdom eller bekymringer (13–34), han snakker om sin gjenkomst (35–48), han forbereder disiplene på at det vil oppstå strid (49–53). Til slutt kommer noen ord om å tyde den siste tiden (54–59).

Perikopen utgjør første del av et avsnitt om Jesu gjenkomst. Teksten er komponert på en vakker måte. Formalt sett er det en kiasme eller et speilbilde. Her står et løfte om frelse sentralt – Herren skal tjene de trofaste tjenerne. Foran og bak dette ser vi to små

saligprisninger; det igjen er innrammet av to lignelser. Begynnelsen og slutten på bibelordet er to formaninger om å være beredt. Det hele ser altså slikt ut:

35. Vær beredt
36. Lignelse I
- 37a. Saligprisning I
- 37b. Løfte om frelsen
38. Saligprisning II
39. Lignelse II
40. Vær beredt

Denne konstruksjonen viser hva som er hovedsaken for Lukas. Det er Herrens tjeneste for sine tjenere – m.a.o. frelsen. Alt går mot og ut fra dette poenget. Ser vi på Matteus sin variant, som i tillegg knyttes til lignelsen om brudepikene, ser vi at mye går på adskillelsen mellom menneskene, på «den lukkede døren» og på dommen. Lukas har også noe av domsperspektivet (41–48) men han har tonet det ned. Det er Herrens gjerning som er det avgjørende.

A *spenne beltet om livet* betyr at det lange orientalske klesplagget bindes sammen og opp, slik at en er beredt til arbeid, til reise, til kamp. Å løse beltet derimot betyr ro og avslapping. Jeg ser også et annet motiv i dette bildet: Israellittene under det første paske-måltidet på vei ut av Egypt. De ble bedt om å ha beltet spent om livet – beredt til oppbrudd (2.Mosebok 12,11).

Både husbonden og tyven kommer *om natten*: Mens verden forøvrig sover vet Jesu disipler at Herren kommer. 80 år etter Kristus er det et teologisk problem for menighetene at det drøyer med Jesu gjenkomst. Lukas prøver å gi et svar: At herren kommer er sikkert, uvisst er bare tidspunktet.

De trofaste tjenerne er *lykkelige*. På gresk finner vi uttrykket «*Makarios*» – salig, det samme ordet som står i begynnelsen på bergprekenen (Mt 5. Lk 6). Det igjen understreker at de troende allerede her og nå er preget fremtiden i Guds rike. Nå har vi altså kommet til to nye saligprisninger.

(*Med det samme et spørsmål til våre bibeloversettere: Hvorfor i alle dager bruker dere ikke samme ord som i Mt 5 – salig???* Den vanlige bibelleseren uten gresk mellomfag burde få lov å se at det er snakk om samme ord og samme viktige sak).

I vers 39 skifter metaforen: Nå er det ikke herren som kommer, men tyven. Mens det første bilde sier noe om at Jesus virkelig kommer, hører vi nå noe om hvor uventet dette vil skje. Som en tyv bryter seg inn ved å grave seg ned i jorden og opp igjen gjennom gulvet av leire slik kommer også Jesus – plutselig og uten forvarsel er han der.

Oppfordringen til disiplene om å være beredt har både en aktiv og en passiv betydning.

- Aktiv: Fortsett å arbeide, gjør det Herren forventer av dere. Dette er en etisk oppmuntring.
- Passiv: Vær beredt til å ta imot ham; eller som det heter på kristent stammespråk: åpne ditt hjerte for Jesus. Her er det snakk om en livsholdning.

Begge tolkninger er like viktige i denne sammenhengen.

Herren er ennå borte, men det skremmer ikke menigheten, for den er trygg på at Kristus kommer. Men i det å ikke vite tidspunktet ligger det faktisk også en mulighet. For det betyr at hver time, hvert øyeblikk gir anledning til å elske Gud og medmenneskene.

Perikopen nevner to greske ord som oversettes med det norske ordet «tjener, tjeneste». Menneskene beskrives som «Douloi» (37a), Herrens tjeneste omskrives med «diakonein» (37b) Mens doulous går på en slags slave-tjeneste gir diakonein uttrykk for en tjeneste som har sin kilde i medlidenhet, barmhjertighet, kjærlighet. Det er ikke tvang over denne tjenesten.

3. Tjenere og diakoner

De troende sammenlignes med tjenere (douloi). Det er den største utfordringen for predikanten. Går det an å formidle teksten slik at menigheten kan identifisere seg med tjenere? Ingenting er fjernere fra vår norske sosialdemokratiske virkelighet enn tjenere. Vi er stolte av vår uavhengighet og frihet, vi bestemmer selv over våre liv, og i forhold til jobben har vi klare rettigheter. Det kommer ikke på tale at sjefen gjør som han vil.

Derimot er ordet «tjeneste» mer kjent. I det siste ledet jeg noen begravelser av eldre damer som i ungdomsårene flyttet fra sørlandet til Oslo for å gå i tjeneste hos en velstående familie. Men det var på 20 og 30-tallet –

minnet om en slik tjeneste er altså i ordets sanne betydning et utdøende fenomen. Ord som «førstegangstjeneste» eller «gudstjeneste» brukes derimot også i dag. Og ikke minst har vel de fleste brukt eller hørt følgende høflige spørsmålet til venner: «Kan du gjøre meg en tjeneste?» Ofte har vi gjort denne tjenesten med glede.

Kan vi ta utgangspunkt der? En tjeneste for en som står oss nær gjør vi med glede. «Kan du hente meg i natt etter festen?», spør datteren din en lørdag – «å jo, det gjør jeg gjerne». «Men festen er nok ikke ferdig før i to/tre-tida!» «Ja, men det går bra.»

Her går det an å finne flere eksempler på tjeneste uten tvang. Mange som spør oss om en tjeneste har gjort mye for oss før. Da blir det en selvfølge å hjelpe dersom det er nødvendig. Slik er det også med bibelordets tjenere.

Tjenerne er salige – ikke først og fremst fordi de har fått et løfte og skal få lønn, men fordi Jesus har gjort så mye for dem allerede. Derfor står den våkne tjener i et godt og levende forhold til Ham.

Saligheten viser seg i et rollebytte: Herren blir en tjener mens tjenerne vartes opp. Samtidig går et annet rollebytte ut på at tjeneren, som har et levende forhold til Kristus, blir til diakon. Han eller hun følger sin Herres eksempel og gir mye av seg selv i tjeneste for Ham.

Tjenernes nye status viser seg ikke gjennom herredømme, men igjen gjennom tjeneste (diakonia) – de troende har som Jesu etterfølgere en tjeneste i denne verden. Og denne tjeneste gjør de med glede og takknemlighet.

Jesus kommer for å frigjøre menneskene fra slaveriets hus og for å føre dem til sin Fars hus – her har de troende ikke ork og slit i vente, men fest og glede. Men før den store Messias-festen må vi gjennom dette livet. Dette livet bærer imidlertid preg av den kommende gleden – selv om vi sliter i blant. Arbeid og glede eller rettere sagt arbeid i glede, er derfor de kristnes kjennetegn.

Vi er ikke tjenere lenger. Gjennom tro og etterfølgelse er vi blitt med-diakoner for Jesus. Det er forskjell mellom tjener og diakon, selv om det er samme ord i den norske oversettelsen.

Tjenerens spørsmålet er: Hva må jeg gjøre, hva er min plikt?

Og svaret er: *Min plikt er den og den oppgaven.*

Diakonens spørsmål er: Hva lever jeg av, hvem lever jeg for?

-Da blir svaret: Jeg lever av Guds kjærlighet, jeg lever av håpet og troen. Jeg lever for Kristus, jeg lever for min neste.

Tjenerens arbeid skjer etter oppdrag fra husieren. Diakonens arbeid er derimot et svar på Herrens kjærlighet, det er en etterfølgelses-handling.

4. Tiden og festen:

Vi trenger mange påminnelser om at Jesus kommer tilbake på den siste dag. En vekker som tårnuret i Trier er ikke så dumt å ha. Tiden kjenner vi ikke, det gjør at vi kan bli sløve i troen. Akkurat som disiplene i Getsemane-hagen. De sovnet til tross for at Jesus ba dem om å våke sammen med ham. Likevel ble disiplene utvalgt – og det er jo en trøst for oss alle som til tider sliter med å holde oss våkne i troens hverdag. Men vi stoler på at Kristus selv hjelper oss å være beredt og at vi har en fest i vente hos Gud. Gleden over den kommende festen preger hverdagen allerede nå. Dette burde være synlig for vår omgivelse. Gleder og arbeid kjennetegner en våken kristen – det er ikke alltid like lett, men det er jo lov å ha sine idealer.

I hvert fall må vår nye status bli synlig når vi feirer gudstjeneste. Den burde være forberedt på en måte at vi – til tross for bots- og alvor-

preget som tekstene innebærer – kan se et stort glimt av gleden som en gang skal komme. Samtidig burde messen invitere til ro og tillit og danne en motvekt til maset rundt juleforberedelsen – for den opplever flere og flere som en tung plikt der gleden for lengst er borte.

Jeg avslutter med en mulig prekenkisse og salmeliste:

Advent – Herren kommer

– må vi minnes?

Han kom for å tjene

– Jesus helbreder hele mennesket

Han kommer i dag og gjør oss til tjenere

– fra tjener til diakon

Han kommer i dag og river oss ut av tidens jag

– fra mas til hvile

– fra uro til glede

Han skal komme igjen og gi oss det vi trenger

– glede, fest, evig liv

578 Gud, riv oss ut av tiden jag

15 Våkn opp, du som sover

19 Kom, konge, kom i morgenglans

14 Jeg løfter opp til Gud min sang

253 Sions vekter hever rosten

774 Våkn opp og slå på dine strenger

3 Å kom, å kom, Immanuel

ERNST-MODEST HERDIECKERHOFF

Sogneprest i Skarer

Nyheter fra Luther Forlag

Mitri Raheb

BETLEHEM UNDER BELEIRING

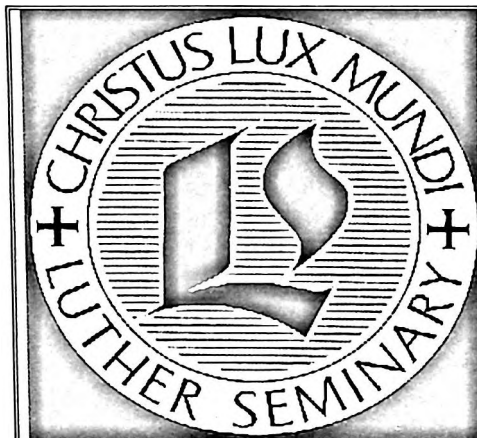
Kr 198,-

En spennende og annerledes bok om Midtosten-konflikten. Betlehem er byen der Fredsyrsten ble født. Hvordan er det å leve i byen i dag? En bok om lidelse og sorg, men fremfor alt om håp om en fremtid for både israelere og palestinsere. "En vekker for kristne i Norge" - Ørnulf Steen, gen.sekr. i Norges kristne Råd

82-531-4477-6

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Studieopphold Norway House Luther Seminary

SØKNAD OM OPPHOLD
for 2006

Kompetanserådet, bestående av representanter fra Presteforeningen, De teologiske fakultetene og Det praktisk-teologiske seminar har til formål å tilby oppholdsmuligheter ved Norway House, Luther Seminary, (Minnesota, USA).

Opphold ved Norway House er gratis for studier og videreutdanning. Tilbudet gjelder prester, teologiske lærere, forskere og andre søkere med tilknytning til Den norske kirke.

Norway House er sentralt plassert på området til Luther Seminary i St. Paul, USAs største lutherske teologiske fakultet. Seminaret har betydelig faglig kompetanse og et bredt tilbud (både grunnutdanning og etter-/videreutdanning). Seminaret har nær tilknytning til norsk kirkeliv i en årrekke. Norway House er et eget hus med 4 hybler (hvorav 3 er dobbeltrom) . Huset har alle nødvendige fasiliteter (utstyrt kjøkken, vaskemaskin og sengetøy).

Komiteen for Norway House (Kompetanserådet) inviterer med dette til å søke opphold ved Norway House. Søkere med studie- eller etterutdanningsprosjekter med studiepermisjon vil bli prioritert ved tildeling. Det er for tiden god kapasitet for perioden 2006.

Det benyttes standard søknadsskjema for opphold ved Norway House. Søknadsskjema fås ved henvendelse til Det praktisk-teologiske seminar, som har sekretariatsfunksjonen for komiteen. Telefon 22 85 03 10, telefaks 22 85 03 01, epost: praktikum@teologi.uio.no.

Søknaden sendes på eget skjema direkte til:

**Det praktisk-teologiske seminar
Postboks 1075 Blindern
0316 Oslo**

Nærmere opplysninger fås ved oppslag på
<http://www.tf.uio.no/praktikum/norwayhouse/index.html>
eller ved henvendelse til kontorsjef Ola Døhl, tlf. 22850311

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Ledig stilling i doveprostitet som dovekapellan i Tromsø/ Det Nordenfjeldske døvedistrikt.

Det dovekirkelige arbeid er en landsdekkende spesialtjeneste innen Den norske kirke. Tjenesten er organisert som et prosti under Oslo bispedømme og Oslo biskop fører tilsyn med tjenesten.

Det Nordenfjeldske distrikt omfatter Nidaros, Sør- og Nord-Hålogaland bispedømmer. Den kirkelige betjening består av døveprest og dovekapellan med bosted i Trondheim og dovekapellan med bosted i Tromsø.

De siste 10 årene har det vært drevet menighetsbyggende arbeid for døve i Tromsø med gudstjenester en gang i måneden. Gudstjenestene har vært holdt i Normisjons lokaler. I Kroken kirke, som ventes innviet juni 2006, vil dovekirken få eget gudstjenesterom og menighets- og kontorlokaler.

Fra 2002 har Tromsø eget menighetsutvalg.

Utenom den faste tjenesten i Tromsø har dovekapellane ansvar for den kirkelige betjening av døve som bor i Troms og Finnmark fylker/Nord-Hålogaland Bispedømme. Det medfører selvfølgelig betydelig reisevirksomhet i forbindelse med gudstjenester, kirkelige handlinger, hjemmebesøk og fellesskap i en kirkelig og tegnspråklig ramme.

I perioder kan det også være aktuelt å ha tjenester i den sørlige del av Det Nordenfjeldske distrikt.

Det arbeides med at Det Nordenfjeldske døvedistrikt kan bli delt.

Døvemiljøet i de større byene og i distriktet er i stadig utvikling. Døveforeningen i Tromsø er et møtested for døve og har et positivt samvirke

med presten. Tromsø har Regionsenter for døvblinde i Nord Norge og en tegnspråkklasse ved en av skolene. Dovekapellane samarbeider med fylkeslaget i Troms, lokale døveforeninger, ungdomsklubb for hørselshemmede og kontaktklubb for døvblinde.

Dovekapellane skal gi et kirkelig tilbud til døve, døvblinde og døvblitte tegnspråkbrukere og deres nettverk. Arbeidsspråket er tegnspråk. Søkere uten kunnskap i tegnspråk vil bli gitt opplæring. Det vil være en fordel med innsikt i samisk språk og kultur, samt nordnorsk kirke- og kristenliv.

Prestekontoret er for tiden samlokalisert med menighetskontorene for Domkirken og Elverhøy. Det er ikke ansatt administrativt personale ved kontoret og en del funksjoner ivaretas av daglig leder i Døves menighet i Trondheim. Menighetsrådet i Døves Menighet i Trondheim er forvaltningsmessig overordnet menighetsarbeidet i Tromsø. Kapellane i Tromsø deltar 2 ganger årlig på menighetsrådets møter i Trondheim.

Den som ansettes må:

- være åpen, selvstendig og fleksibel
- ha evner til samarbeid og kommunikasjon
- kunne formidle evangeliet til forskjellige aldersgrupper

Dovekapellane inngår i et kollegafellesskap av prester og andre kirkelig ansatte i dovekirkene. Disse møtes jevnlig til samlinger, kurs og konferanser. Det arrangeres også nordiske og internasjonale samlinger.

Stillingen lønnes som 1465 spesialprest, lønnstrinn 51-63. Pensjonsinnskudd. Godtgjørelse etter gjeldende satser. Lønnskrav fremmes i soknaden.

Det er boplikt knyttet til stillingen. Boligen er en stor leilighet i 2. og 3. etasje i Jonas Lies gate 13 i villastrok sentralt i byen. I 2. etg er det hall,

to stuer, et soverom, kontor, bad, vaskerom og kjøkken. 3. etg inneholder to soverom og toalett med dusj. Det er noe lagerplass i kjelleren. Rundt huset er det opparbeidet hage.

Utfyllende opplysninger kan gis av Døveprost Terje Johnsen, 23334343 / 92831358, Døveprest Per Walle 73520830 / 95867564 eller rådgiver Maria Aase 23334340.

Søknad med CV, referanser og kopi av vitnemål og attester må være Oslo bispedømmeråd, Postboks 9307, Grønland, 0135 OSLO i hende innen 17. november 2005.

Hamar bispedømme

Det er ledig stilling som kapellan i Solør prosti med tjenestested Grue.

Grue prestegjeld omfatter Grue kommune med ca. 5400 innbyggere. Det grenser til Brandval i sør, til Hof i nord, til Sverige i øst og er i utstrekning 839 km².

Grue er en jordbruks- og skogbruksbygd med noe industri, særlig innen trelastbransjen. Det er også en del dag- og ukependlere bosatt i kommunen. Fra kommunesenteret Kirkenær er det ca. 13 mil til Oslo, 10 mil til Gardermoen og Hamar og 3,5 mil til Sverige. I kommunen er det mange aktiviteter av ulike slag og store naturområder med rike turmuligheter, sommer som vinter.

Prestegjeldet har to sokn med hver sin kirke, Grue og Grue Finnskog. Grue kirke ligger på Kirkenær og er en steinkirke fra 1828, bygget etter Grue kirkes brann i 1822, med benkeplass til ca. 550. Kirken fikk i 1998 nytt orgel med 32 stemmer.

Grue Finnskog kirke ligger på Svullrya og er en langkirke i tre fra 1886 med ca. 275 sitteplasser. Begge kirkene samt kirkegårdene fremtrer som vakre og velholdte.

Menighetene betjenes av sokneprest og kapellan som deler tjenestene mellom seg etter tjenesteukeordning. Kapellannen er fast medlem av Grue Finnskog menighetsråd. Det er ønskelig at kapellannen tar et særlig ansvar for barne- og ungdomsarbeidet i prestegjeldet, inklusive konfirmandopplegget, og vi ser gjerne

at søkere har interesse og kvalifikasjoner for dette.

Årsstatistikken for 2004 viser at det totalt var 83 gudstjenester, 49 dåp, 50 konfirmanter, 9 vielser og 83 begravelser. Prestene betjener regelmessig Grue alders- og sykehjem (90 sengeplasser) med gudstjenester og andakter. Der 5 barneskoler og 1 ungdomsskole i kommunen. Videregående skoler ligger på Flisa (20 km) og Kongsvinger (35 km). Barnehagedekningen i kommunen er god. Samarbeidet med barnehager og skoler er godt.

Det diakonale arbeidet blir ivaretatt av diakoniutvalg og kretskontakter.

Grue kirke er en konsertkirke med særskilt god akustikk for sang og musikk, og organisten leder Grue kirkekor på et høyt nivå. I Grue Finnskog er det et godt samarbeid med Grue Finnskog sangkor.

Kirkekontoret ligger i sentrum, hvor prestene, kirkeverge og kontorfullmektig holder til. Det er boplikt og kommunen er for tiden i gang med å anskaffe ny tjenestebolig. Husleie og boforhold reguleres av de til en hver tid gjeldende regler for tjenesteboliger. Den som blir tilsett, må rette seg etter disse regler og de bestemmelser som måtte bli truffet om leie, bruk og eventuell flytting av bosted. Tjenestebolig for prester er tjenestebolig i henhold til husleielovens § 11.3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Den statlige arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen.

Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnssammensetning.

Bokmål brukes i skole og kirke. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Kapellannen lønnes i lønnskode ltr. 44-59. Innskudd i Statens pensjonskasse. Tjenestelefon, skyssgodtgjørelse og tilskudd til tjenestedrakt dekkes av bispedømmerådet. Tilsetting skjer i henhold til gjeldende regelverk og tjenesteordning for prestetjeneste i Den norske kirke. Søkere må rette seg etter endringer i gjøremål, tjenestested og tjenestedistrikt som følger av implementeringen av nye tjenesteordninger.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til soknepresten i Grue, tlf 62947027 eller Hamar bispedømmeråd tlf. 62550350.

Søknad med CV, vitnemål, attester og referanser sendes Hamar bispedømmeråd, Postboks 172, 2302 Hamar innen 25.11.2005.

Stavanger bispedømme

Sokneprest i Stavanger Domprosti med Varden sokn som tjenestested i Stavanger bispedømme.

Varden sokn ligger i Storhaug bydel, sentralt i Stavanger. Fra Varden kirke er det ca. 1,5 km til sentrum. Kirken grenser til friområde med gangvei til sjø og badeplass. Menigheten har vel 4000 innbyggere, over halvparten under 40 år. 3315 er medlemsregistrert i Den norske kirke. Med ny boligbygging ventes betydelig befolkningsvekst de nærmeste årene. Det er en positiv holdning til kirken i befolkningen og i bydelsutvalg, lag og organisasjoner i bydelen.

Varden kirke er en arbeidskirke, bygd i 1967. Kirkesal og tilstøtende menighetssal har 430 sitteplasser. Orgelet ble rehabilitert i 1999 og anses for å være et godt orgel. Kirken har nytt kjøkken og grei kontorfløy. En utvidelse av kirkekomplekset, vigslert i 1985, huser i første etasje Varden menighets barnehage som har 4 avdelinger. I underetasjen er det menighets-senter med ungdomssal, kirkestue, fire grupperom, kjøkken, kapell og lagerrom. Kirkebygget er totalt sett godt vedlikeholdt og velegnet for et allsidig menighetsarbeid.

Menigheten har et aktivt speiderarbeid og 2 barnekor med en foreldregruppe som arbeider godt. Dåpsopplæringsutvalget gjennomfører blant annet 4- og 6 årsfaseopplegg, sender ut dåpshilsener etc. Bibelverksted for skolebarn, samt øvrig kirke/skole samarbeid drives i samarbeid med St. Johannes. Søndags-skole- og ungdomsarbeid sliter for tiden. Det drives et målrettet og solid eldrearbeid med blikk-jent-kurs, bibeltimer, treff, samtalegrupper etc. De tradisjonelle kirkeringer, kvinneforeninger og misjonsforeninger har høy gjennomsnittsalder, og ny-rekruttering viser seg vanskelig. Menigheten har i alle år hatt utsendinger på misjonsmarken. Det er en utfordring å opprettholde misjonsengasjementet.

Siste års statistikk for Varden sokn viser 39 dåp, 25 konfirmanter, 4 vigslar og 56 begravelser. Forordnede gudstjenester er 51. Sokneprestene i Varden og nabomenigheten St. Johannes har allerede utviklet et samarbeid på forskjellige områder: Begravelsene har en fordelt mellom seg slik at en har hver sine tjenesteuker. I sommerferien er det fellesgudstjenester hvor prestene vikarierer for hverandre. I ferietiden inngår også vigslene i samarbeidet. Dette medfører en del ekstra vigslar fordi presten i Varden da er med å betjene Vår Frue kirke som ligger innenfor St. Johannes prestegjeld. Konfirmantarbeidet samarbeides det også om. De siste årene har konfirmant-spending vært et tilbud til konfirmanter.

I Varden sokn ligger 4 barnehager og Godalen videregående skole. Begge grunnskolen ligger i St. Johannes sokn, men ansvaret for samarbeidet med dem deles likt mellom de to nabomenighetene. Skolegudstjenestene for Nylund og Storhaug skoler alternerer derfor mellom Varden og St. Johannes kirke. Barne- og ungdomssekretær eller prest har ukentlige samlinger i Varden menighets barnehage og 2-3 ganger i semesteret barneha-gegudstjeneste i kirken. Innenfor Varden sokn ligger også 2 sykehjem, Ramsvigtunet og Rosendal. Her holdes nattverd-gudstjenester v/sokneprest og kantor. Soknediakon/frivillige har andakter.

Varden menighet har sokneprest i 100% stilling, daglig leder i 100% stilling, soknediakon i 75%, kantor i 50%, kirketjener/vaktmester i 100% og menighetstilsatt barne- og ungdomssekretær i 100% stilling. Arbeid og oppgaver fordeles etter instruks og faste rutiner, og det legges vekt på fleksibilitet og teamarbeid. Målformen i soknet er bokmål.

Menigheten arbeider ut fra visjonen: "Varden kirke, et godt sted å være, vokse, virke". Målet er å skape et sted hvor mennesker får være med sin lengsel og tro, et sted hvor troen styrkes og næres, et sted hvor mennesker opplever å høre til og et sted hvor tjenestegledene til ansatte og frivillige styrkes.

Vi søker en sokneprest som sammen med stab, menighetsråd og frivillige tar aktivt del i arbeidet for å videreutvikle/nyskape visjon og mål for menigheten.

Gudstjenestefellesskapet og prekenen står

sentralt. Gudstjenestene i Varden er godt besøkt i forhold til folketall. Vi ser etter hvert at flere yngre mennesker kommer til. Noen av disse har engasjert seg i arbeidet med planlegging og gjennomføring av enkelte gudstjenester. Målet er flere frivillige, aktive på flere måter, i flere typer gudstjenester.

Vi søker en sokneprest som er leder og pådriver i gudstjenestearbeidet.

Vi søker en sokneprest som har evne til å formidle evangeliet, forkynne og undervise.

Smågrupper/bibelgrupper/husfelleskap er prioritert i menighetens strategiplan. Også yngre mennesker er med i dette arbeidet. 7 grupper er i gang på kveldstid og 3 grupper på formiddagstid i forbindelse med kurs/bibeltime. Menighetsrådet har i strategiplanen satt fokus på nådegaver, og dette forsøkes fulgt opp i fellessamlinger og smågrupper.

Vi søker en sokneprest som veileder og oppmuntrer slik at mange får lyst til å bruke evner og gaver i menigheten og kjenne glede ved det.

Varden menighet står midt i et generasjonsskifte. Et hovedmål er å nå de yngre generasjonene. Vi ser at nytt engasjement skapes. Det er startet et "Vi unge" som ønsker å bygge et miljø og møtested for unge på Storhaug, familier og enslige. Dette gjenspeiles i kandidater til nytt menighetsråd med 5 unge i alderen 20-30 år. På bakgrunn av befolkningsutviklingen/nye byggefelt med flere familier og flere barn, samt generasjonsskiftet i menigheten, søker vi

en sokneprest som er personlig egnet til oppgaven, en leder som har gode kontaktskapende evner og kan inspirere nevnte målgrupper,

en prest i alder som passer til målgruppe og oppgaver,

en prest som kan bidra aktivt til et godt samarbeidsklima mellom ansatte og frivillige.

Det følger tjenestebolig med stillingen.

Stiftelsen Varden menighet eier presteboligen som ligger i attraktivt og meget barnevennlig boligstrøk ved friområdet og nær kirken. Boligen er bygget i 1989, har en grunnflate på 95 kvm og et bruksareal på 240 kvm. Det er en rommelig enebolig med god hage. I første etasje er det gang, kjøkken, gjestetoalett, kontor, kjøkken og stor stue. I andre etasje er det en liten loftstue, tre gode soverom og bad/toalett. I kjelleretasjen er det to store soverom, vaskerom med dusj/toalett og to

boder. Huset er solid og varmt. Det er åpen garasje med bod.

For bruk av bolig svares husleie etter fradragregulativets bestemmelser. Den som tilsettes må rette seg etter de regler som til enhver tid gjelder for tjenesteboliger.

Målformen er bokmål.

Stillingen lønnes i lønsspenn 51 - 63 i Statens lønnsregulativ. Vanlige regulativmessige godtgjørelser. Skyss og telefongodtgjørelse etter offentlige satser. Pensjonsinnskudd.

Tilsettingen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må

a) rette seg etter de enringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. samt

b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenestedistrikt.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til sokneprest Odd Edland, tlf. 51 91 71 40 eller til stiftsdirektør Åge Bognø, tlf. 51 84 62 70.

Søknaden skal inneholde CV, med h.h.v. kronologisk angivelse av utdanning og praksis, samt vitnemål, attester og opplysninger om referansepersoner.

Søknaden sendes Stavanger bispedømmekontor, postboks 629, Sentrum, 4003 Stavanger, innen 28.11.2005.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Strinda prosti med Tempe og Bratsberg sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Strinda prosti som tjenestedistrikt og med Tempe og Bratsberg sokn som tjenestested.

Sognene ligger i Trondheim kommune. Tempe består for det meste av bymessig bebyggelse. Bratsberg er ei bygd som preges av landbruk og spredt boligbebyggelse.

I prestegjeldet er det ca. 7000 kirkemedlemmer, hvorav ca. 6000 i Tempe og ca. 1000 i Bratsberg.

Tempe kirke ligger like ved Lerkendal og ble bygd i 1960. I sokkeletasjen er det menighets-sal, kjøkken og grupperom. Leira kapell ligger i Tempe sokn og er fra 1899. Ble opprinnelig

bygd som bedehus for befolkningen i Leira og ble vigslet i 1954. Bratsberg kirke er en trekirke bygd i 1850. I hver av kirkene og kapellet er det ca. 200 sitteplasser. Ved Bratsberg kirke er det en kirkestue, bygd med stor innsats fra bygdefolket. Kirkestua ble innviet i februar 2004 og er mye i bruk. Fra Tempe kirke er det ca. 4 km til Leira kapell og ca. 11 km til Bratsberg kirke.

Menighetene betjenes av 2 sokneprester. Nyansatt sogneprest vil få sete i Bratsberg menighetsråd og ha et spesielt ansvar i dette sognet. I hele prostiet er det i tillegg til prost og prostiprest, 11 menighetspreststillinger. Prestene har kontorer i Tempe kirke sammen med menighetssekretær, menighetspedagog og kantorer. I begge sogn er det ansatt kantor og kirketjener. Menighetssekretær i 50% stilling betjener begge sogn. I Tempe er det ansatt menighetspedagog i 20% prosjektstilling.

I Tempe kirke er det forordnet gudstjeneste hver søndag. I Bratsberg kirke og Leira kapell annenhver søndag. Statistikken for de 4 siste år viser et årlig gjennomsnitt på 75 dåp, 41 konfirmanter, 9 vielser og 88 begravelser til sammen for begge sogn.

Det er barnekor knyttet til både Tempe og Bratsberg kirke. Menigheten har startet et prosjekt med dåpsopplæring for 6 åringer som menighetspedagogen leder.

Den nye sognepresten vil få hovedansvar for organiseringen av konfirmantarbeidet og vil ivareta mesteparten av konfirmantundervisningen.

I samarbeid med andre menigheter i prostiet arrangeres minilederkurs for fjorårskonfirmanter.

I kirkestua i Bratsberg arrangeres det åpent hus for ungdom en gang pr. måned.

Det er en gruppe for "Ungt Voksne" i sognene. Menighetene har kontakt med alle skolene og ved to barneskoler er det skriftlig samarbeidsavtale. Andakter med institusjoner for eldre og hyggetreff er innarbeidet.

Menigheten har vennskapskontakt med en menighet i Estland

De største utfordringene for menighetene er innenfor barne- og ungdomsarbeidet.

Sammen med menighetspedagogen vil den nye sognepresten få et spesielt ansvar for å bygge opp dette. Tempe menighet har utarbeidet en virksomhetsplan med særlig vekt på

barne- og ungdomsarbeid der målet er: "Å være et åpent, evangeliserende og inkluderende fellesskap der mennesker kan få et møte med Kristus"

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.trondheim.kommune.no. Ellers vises også til menighetenes hjemmesider: www.tempe.kirken.trondheim.no eller www.bratsberg.kirken.trondheim.no og bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å fa en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt. Boligen er fra 1964 og har et boareal på 140 kvm på 1 flate. Boligen inneholder kjøkken, stue, bad. Fire soverom pluss stor gang og bislag. Det er kjeller under hele huset og krype-loft. Huset ligger ca. 10 min. kjøring fra sentrum og 5 min. fra kontor.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen barne- og ungdomsarbeid.
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og kontakt.
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger og menighetsråd.

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73539100 eller prosten i Strinda tlf. 72540180.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 30. november 2005. Attester vil ikke bli returnert.

Sør-Hålogaland bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Sør-Helgeland prosti med tjenestested Velfjord og Tosen sokn.

Det er vedtatt nye tjenesteordninger og den implementering av disse som nå er i gang, kan medføre justeringer av arbeidsområde og tjenestedistrikt.

Velfjord og Tosen sokn utgjør sammen med Brønnøy sokn Brønnøy kirkelige fellesrådsområde. Dette område faller sammen med Brønnøy kommune. Kommunen har ca 7500 innbyggere. Om lag 900 av disse bor i Velfjord og Tosen. Bosetting i soknet er til dels spredt, men ligger i hovedsak langs RV 76 fra Tosbotn i øst til Gåsheia i vest. Tidligere var Velfjord egen kommune. Etter kommunesammenlåing ble Tosen kapelldistrikt som opprinnelig var en del av Bindal prestegjeld lagt til Velfjord prestegjeld, likeså ble Hongsetgrenda som var del av Sømna prestegjeld lagt til Velfjord. Geografiske og historiske forhold gjør at soknet har en ganske tydelig lokal identitet.

Naturen er utrolig variert og vakker med kort avstand mellom de ulike terrenstyper. Fjell og skog, fjord og fiskerike vassdrag innbyr til allsidig friluftaktivitet. Det lokale idrettslaget driver meget aktivt sommer og vinter og har god oppslutning blant barn og unge. Ellers er det flere lag og foreninger av forskjellig slag i soknet.

En del arbeidsplasser er knyttet til landbruk. Et stort kalkbrudd har betydelige ringvirkninger for næringsliv og bosetting. En del er sysselsatt i trevare- og snekkerbedrift, i handel samt i helse- og skolesektor. Flere dagpendler til Brønnøysund hvor det er et ganske variert næringsliv og hvor Brønnøysundsregistrene er en av de betydeligste arbeidsgivere.

Det ligger to skoler i soknet, Øverbygda barneskole og Hilstad barne- og ungdomsskole. Arbeidet med å bygge ny ungdomsskole pågår. Ved Hilstad skole ligger Klokkergården barnehage som holder til i et nytt og moderne barnehagebygg. Samfunnshuset Gimle som ligger i umiddelbar nærhet til skolen har gymnastikksal og svømmebasseng. Her ligger og idrettsplassen som snart får kunstgressdekke. Ungdom i videregående skole kan pendle til Brønnøysund. (Fra Hommelstø 35 km).

Det er 8 kirkegårder og to kirker i soknet. Velfjord kirke i Nøstvik ca 1 km fra Hommelstø sentrum er hovedkirke. Kirken er en laftet korskirke, reist i 1674 og er nord-Norges eldste trekirke. Den er i god stand og rommer drøyt 300 personer. Tosen kapell på Lande ligger ved Tosenfjorden 25 km fra Hommelstø sentrum. Kapellet rommer ca. 80 personer. I tillegg holdes det gudstjenester i Tosbotn skole (nedlagt som skole).

Gudstjenestedeltagelse er varierende. Det er god oppslutning om dåp og konfirmasjon. Antall begravelser i året ca 20, antall dåp ca 10, antall konfirmanter ca 10. Konfirmasjonsundervisningen har foregått i Velfjord kirke i skoletid. Menigheten har årlig invitert 5-åringene til miniskole og har hatt et lite bibelkurs for 5. klassingene. Samarbeidsforhold til skolene er godt.

Det er et aldershjem i soknet hvor prest og organist holder andakt annen hver uke.

Det er misjonsforening for NMS i Hommelstø.

Soknet betjenes av sokneprest, organist i 50% stilling og kirketjener 50% stilling. Kirkegårdsarbeid utføres som tjenesteavtale med "Grønn sektor". Kirkeverge felles med Brønnøy sokn. Organisten er med på å drive barnekor, og samarbeider med blandakor i bygda.

Soknepresten i Velfjord vil i tillegg til kontor i tjenesteboligen disponere eget kontor i kontorbygget for de kirkelige ansatte i Brønnøysund. Det legges til rette for et nært stabssamarbeide med staben i Brønnøysund. Det er 7 prestier i 100% stilling i prostiet. Herav 50% stilling som vikarprest. Brønnøysund er prostesete. Soknepresten i Velfjord vil få en god del arbeidsoppgaver i Brønnøy menighet. Det er gode samarbeidsforhold mellom de kirkelige

ansatte og de kirkelig tillitsvalgte. Det er også et godt forhold mellom kirken og kommunens administrative og politiske ledelse.

Tjenestebolig med boplikt ligger i Hommelstø med kort avstand til skole og idrettsbanen samt skianlegg med lysløype, hopp- og brettbakke. Boligen som er bygget i 1885 skal pusses noe opp før innflytting. Bygningen er tidligere restaurert og modernisert og i generelt god stand. Grunnflate ca 160 m². Første etg.: tre stuer, kjøkkeninngang med vaskerom, moderne kjøkken, bad, kontor (med egen inngang). Altan. 2. etg.: fire soverom, bad, god bodplass og romslig hall. Kjeller med to rom. For øvrig er det dobbel garasje og stor gårdsplass. Tomten er delvis naturtomt, men med stor opparbeidet hage.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Vi vil vektlegge personlig egnethet til stil-

lingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønnsplanet l.tr. 51-63.. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer.

Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Sør-Helgeland på tlf. 75 02 24 88, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor - 75 54 85 50.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 24.11.05.

Se også www.norsk.lysningsblad.no, Aetats nettsider samt www.kirken.no/sor-haalogaland.

Nyhet fra Luther Forlag

Mark Galli

FRANS AV ASSISI OG HANS VERDEN

Kr 178,-

Frans av Assisi er en av verdens mest populære religiøse skikkelser, men samtidig en av dem som oftest fremstilles feil. Det hevder Mark Galli, som her forsøker å fjerne vår tids tilsløring for å gi et klart bilde av den virkelige Frans og den verden han levde i. Boken har utsøkte kunstbilder og fotografier i farger.

82-531-4452-0

Dette er den tredje boken i serien Luther Historie. Tidligere utgitt: Luther og hans verden
Troen i den bysantinske verden

31779-3 - 4
DET TEOLOGISKE MENIGHETS
BIBLIOTEKET
PB 5144 MAJORSTUEN
0302 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan Morten Erik Stensberg. *e-post: tangenmenighet@sensewave.com*

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, c/o/Tor Arne Berntsen,
Briggen befalsmesse, Pb 80 Haakonvern. 5886 Bergen
Red. sekr.: Cand.theol. Tor Arne Berntsen
Tlf. 917 32 847
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

.ESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Bjorg Gjelsvik,
Bok & Media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

1. 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kvartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helside (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms